

ABC

NOWINY CODZIENNE

Nr. 83 A

Rok XIV

WARSZAWA

PONIEDZIAŁEK

20 marca

1939 R.

Cena 10 Gr.

W

„NIECH KAŻDY, JAK ÓW
GRECZYN, GŁOSI DZIEL-
NOŚĆ SWOJĄ, MOCNIEJSZY
JESTEM CIĘŻSZĄ PODAJ-
CIE MI ZBROJĘ”.

Adam Mickiewicz

Ofenzywa przeciw Niemcom

Ameryka znosi ustawę o neutralności

Produkcja samolotów na stopie wojennej

WASZYNGTON, 19. 3. Na mocy decyzji sekretarza skarbu na produkty niemieckie nałożone zostały dodatkowe opłaty celne w wysokości 25 procent.

W kołach międzynarodowych zarządzenie to uważają za pierwszy objaw amerykańskiej ofenzywy gospodarczej przeciwko niemieckiemu systemowi gospodarczemu, który polega na kontroli handlu zewnętrznego i operacji walutowych. System ten gwarantuje eksporterom niemieckim subwencje, przekraczające jedną trzecią wartości towarów.

Należy przypomnieć, że sprawa ta przedstawiona została prezydentowi Rooseveltowi przez sekretarza skarbu Morgenthau'a w dwóch memoriałach: z 28 listopada 1938 r. i 20 stycznia 1939 roku.

NA STOPIE WOJENNEJ

WASZYNGTON, 19. 3. Według oświadczenia kół rządowych, Stany Zjednoczone postawią obecnie produkcję samolotów i wyszkolenie pilotów na stopie wojennej.

Nowy program umożliwi wy-
kolenie 20 tysięcy studentów ro-
cznie.

ANULOWANIE USTAWY O NEUTRALNOŚCI

WASZYNGTON, 19. 3. Senator Pittman złożył na w poniedziałek w prezydium senatu projekt ustawy o anulowaniu ustawodawstwa o neutralności.

Projekt przewiduje, że prezydent będzie musiał w ciągu 30 dni od otwarcia konfliktu określić państwa, biorące udział w tym konflikcie.

Określenie to pociąga za sobą automatycznie:

1) zakaz przewożenia przez statki amerykańskie pasażerów i towarów, pośrednio czy bezpośrednio do krajów wskazanych,

2) m. żność dla stron, biorących udział w wojnie, zaprzetywania się w Stanach Zjednoczonych we wszystkie produkty i materiały wojenny, pod warunkiem zapłaty za nie gotówką i przewożenia ich nie na statkach amerykańskich,

3) zakaz udzielania jakiegokolwiek kredytu rządów państw, biorących udział w wojnie,

4) wyjątek od tych reguł uczyniono dla republik amerykańskich, nie zaangażowanych w wojnę poza kontynentem amerykańskim.

Zdaniem kół politycznych, pro-

jekt sen. Pittmana zmierza do działania i do ułatwienia mu przyznania prezydentowi Rooseveltowi jak największej swobody

Sowiety nie uznają inkorporacji Czech do Niemiec

MOSKWA, 19. 3. W odpowiedzi na noty niemieckie, zawiadamiające o ustanowieniu protektoratu Czech i Moraw, komisarz Lit-

winow ogłosił deklarację, w której zaznacza, że nie może uznać inkorporacji Czech i Moraw do Rzeszy Niemieckiej.

Serdeczne braterskie powitanie żołnierzy węgierskich i polskich

Nieprzyjęte interpelacje

Poseł Dudziński i 19 marca

Nadzieje odnośnie gen. Sosnkowskiego

Ostatnie posiedzenie Sejmu toczyło się w gorączkowym nastroju, wywołanym nagłym wypadkiem na terenie międzynarodowym. Posłowie już przed posiedzeniem dali wyraz zainteresowaniu swoim odnośnie powagi chwili, to też nie dziwnego, że i następny został wniesiony i na posie-

denie. Temperaturę podniosło znaczenie przemówienie posła Żeligowskiego.

Jednak pomimo podniesionych nastrojów sytuacja zewnętrzna, nie znalazła właściwego odbicia na terenie parlamentu.

Sensacja jednak nie zabrakło. Dostarczył jej ozonowy poseł Sanojca, który mimo sprzeciwu swego klubu zgłosił do łaski marszałkowskiej interpelację w sprawie zagrożenia granic i ziem Rzeszy „wypolitej”.

Wystąpieniu temu jednak skrzyknął głowę marszałek Makowski, który interpelacji nie przyjął, a

to podobno ze względu na ustępy dotyczące Węgier i na ustępy odnośnie „usypiania czujności” narodu polskiego fałszywymi wiadomościami.”

Nieszczeście chodzą w parze. Toteż ten sam los spotkał i interpelację posła Józwiaka, w sprawie aresztowania korespondenta P. A. T.-a w Pradze.

Nic więc dziwnego, że po odrzuceniu tych interpelacji, cały ciężar dyskusji, która winna być dokonywana w świetle dziennym, przesunął się do kuluarów i bufetu.

Tam też wypłynęły nadzieje, odnośnie osoby gen. K. Sosnkow-

skiego, po którym spodziewają się, że zjawi się na arenie politycznej już niedługo. Czas pokaze, czy nadzieje te są słuszne.

Ośrodkiem zainteresowań stał się również poseł Dudziński, który zapowiedział w swoim czasie wniesienie projektu ordynacji wyborczej na dzień 17 marca.

Projekt ordynacji posła Dudziński ma już gotowy, dzień 19 marca upłynął właśnie wczoraj, jednak posłowi Dudzińskiemu brakuje kilku podpisów.

Posłowi Dudziński nie traci jednak nadziei. Nie jest więc wykluczone, że 22 marca zgłosi swój projekt.

Taki to i „protektorat“

Tarcia między Słowakami a Niemcami

BRATYSŁAWA, 19. 3. Pomiedzy duchowieństwem katolickim a Niemcami o orientacji hitlerowskiej dochodzi w ostatnich dniach często do konfliktów, zwłaszcza na tle wywieszania chorągwi ze swastyką. Npr. w miejscowości Bruck koło Bratysławy kierownik szkoły wywiesił flagę hitlerowską na gmachu szkoły ludowej. Przeciwno temu zaprotestował miejscowy ksiądz, domagając się usunięcia flagi. Kierownik odmówił spełnienia tego żądania i zaalarmował miejscowych Niemców. W związku z tym doszło w gminie do starć pomiędzy zwolennikami księdza a zwolennikami kierownika szkoły. Policja zmuszona była interweniować i zlikwidować zajście.

W Bratysławie doszło do nieporozumienia na tym samym tle pomiędzy jednym z proboszczów a jego wikarym, który bez wiedzy proboszcza wywiesił na plebanii flagę ze swastyką. Proboszcz kazał flagę usunąć.

ATAKI NA KSIEŻY

Ze strony niemieckiej skierowano ostre ataki i pogroźki pod adresem antyhitlerowskich księży, zapewniające, że lud niemiecki odpowiednio zareaguje na ich wystąpienia.

JUŻ ZACZYNIAJĄ

Departament szkolnictwa niemieckiego przy słowackim ministerstwie oświaty wydał dzisiaj rozporządzenie, dotyczące programu i charakteru nauczania w niemieckich szkołach w Słowacji. W myśl tego rozporządzenia naucz-

nie musi się odbywać w duchu narodowo - socjalistycznym.

Nauczyciele muszą być dokładnie obznajmieni z zasadami narodowego socjalizmu i być czynni w ruchu narodowo - socjalistycznym.

KOMPLETOWANIE KORPUSU OFICERSKIEGO

Min. obrony narodowej w dążeniu do skompletowania korpusu oficerskiego z osób narodowości słowackiej do dowódców kompanij włącznie zamierza przyjąć do czynnej służby pewną liczbę oficerów rezerwy.

W tym celu min. obrony narodowej wzywa oficerów rezerwy do zgłaszania się na dobrowolne ćwiczenia, po których dokonany

będzie wybór kandydatów na oficerów zawodowych.

W rocznicę Imienin Marszałka Piłsudskiego

W rocznicę imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego, 19 marca br. o godz. 9.45 Marszałek Polski Edward Śmigły - Rydz przy dźwiękach hymnu narodowego złożył w imieniu Prezydenta R. P. i własnym na stopniach pałacu belwiderskiego wianzanę kwiatów, przepasaną wstęgą o barwach narodowych. Następnie Pan Marszałek oraz obecni członkowie rządu i marszałkowie Senatu i Sejmu uczcili jednominu-

towym milczeniem pamięć Józefa Piłsudskiego.

Po tej uroczystości ks. biskup polowy Gawlina odprawił w kaplicy Belwederu Mszę św. W na bożeństwo tym, na zaproszenie pani marszałkowej Aleksandry Piłsudskiej, wzięli udział obok marszałka Polski, także członkowie rządu.

W ciągu całego dnia liczne organizacje składały wieńce na stopniach pałacu belwiderskiego.

Zawieszenie posła Sanojcy

Posłowi Sanojca, naskutek zgłoszenia interpelacji mimo sprzeciwu władz Klubu Parlamentarnego OZN, decyzją gen. Skwarczyńskiego, prezesa Klubu, został zawieszony w prawach członka Klubu.

Mamy nadzieję, że posłowi nie zależnym przybędzie jeszcze jeden towarzysz, a być może i więcej, bowiem coraz większa ilość posłów zaczyna się czuć niewygodnie w obroży dyscypliny klubowej, zabijającej indywidualność poselską.

Wybuch bomby w Nazarecie

Strajki protestacyjne w Palestynie

JEROZOLIMA, 19. 3. Dzień wczorajszy zaznaczył się licznymi

incydentami.

W Nazarecie na skutek wybuchu bomby zarządzono gaszenie światła w nocy. W Ramleh od wybuchu bomby dwie osoby odniosły rany. Jedną z tych osób był architekt szwajcarski Mueller.

W Nazarecie i Tyberiadzie wybuchły strajki protestacyjne.

W przewidywaniu reakcji ze strony żydów, władze zarządziły stan pogotowia policji.

Ofiary

czerwonego reżimu

BARCELONA, 19. 3. Znalezione tu zwłoki 24 osób: lekarzy, aptekarzy i sanitariuszek szpitala miejskiego, straconych przez milicjantów przed wkroczeniem wojsk gen. Franco.

Złóż ofiarę

na F. O. M.

Sens współdziałania

Gościmy w Warszawie przedstawicieli narodów zachodnio - europejskich. Nabiera to specjalnego znaczenia w związku z ostatnimi wypadkami międzynarodowymi. Na tle bowiem tych wizyt występuje jaskrawo tak ważny dziś stosunek Polski do dwóch wielkich mocarstw zachodnio - europejskich.

W dzisiejszym okresie współdziałania między Polską z jednej strony a Francją z drugiej nabiera specjalnego znaczenia. Trzeba tylko sobie jasno zdać sprawę z charakteru tego współdziałania.

Polska opiera i chce opierać własne bezpieczeństwo wyłącznie na własnych siłach. Armia polska w oparciu o siły żywotne narodu może być jedyną gwarantką naszego

własnego bezpieczeństwa. Współdziałanie z państwami zachodu ma zupełnie inne zadania i cele.

W chwili dzisiejszej sprawa zabezpieczenia pokoju w całej Europie staje się zagadnieniem pierwszorzędnym. Utrzymanie pokoju w Europie i utrzymanie w niej równowagi sił jest dla Polski zagadnieniem bardzo ważnym. Sama jednak Polska bez współdziałania z innymi państwami nie będzie mogła tego zadania wypełnić.

I dlatego właściwe załatwienie zagadnień ogólnoeuropejskich zachowanie równowagi i pokoju oto zadania, jakie stoją przed współdziałaniem Polski z Anglią i Francją.

Jesteśmy przekonani, że wypadki, jakie miały miejsce

w ciągu ostatnich szeregu miesięcy przekonały narody zachodnio - europejskie o znaczeniu Polski w układzie sił międzynarodowych. Jesteśmy całkowicie przekonani, że w tych warunkach stosunki między Polską a państwami zachodnimi będą się opierały na właściwych zasadach.

Jeśli zagadnienie związane z utrzymaniem równowagi sił w Europie ma być zapewnione, to nie wolno tego zagadnienia rozpatrywać pod kątem widzenia takich czy innych bloków ideowych. Celem, który powinien łączyć państwa nie powinna być wspólna ideologia, ale wspólny interes utrzymania równowagi sił w Europie. Dlatego też współdziałanie Polski z Anglią i Francją nie może wykluczać współdziałania z innymi państwami, przede wszystkim zaś z Włochami.

Również współdziałanie z demokratyczną Francją i demokratyczną Anglią nie może bynajmniej oznaczać przystąpienia Polski do bloku demokratycznego. W zakresie polityki wewnętrznej Polska będzie zawsze kierowała się wyłącznie własnym interesem narodowym, nie będzie rozpatrywała tych zagadnień z punktu widzenia takich czy innych bloków ideowych.

Takie postawienie kwestii mogło jeszcze wzbudzać wątpliwości przed paru laty. Dziś smutne doświadczenia ostatnich miesięcy niewątpliwie nauczyły wszystkich realnego i trzeźwego patrzenia na rzeczywistość polityczną.

Jan Korolec